

NRO 14112 Lärkemossen och Store mosse - Vårgårda och Essunga kommuner

Område av riksintresse för naturvård **Områdesnummer:** NRO 14112 **Områdesnamn:** Lärkemossen och Store mosse **Kommun:** Vårgårda och Essunga **Kartblad:** 7C NV **Area:** 1024 ha

Naturgeografisk region: 21b Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap. Södra Sveriges sprickdalsområde. **Kust/havsregion:** - **Regionindelning för sjöar och vattendrag:** -

Agrara kulturlandskapsregioner: - **Landskapsform:** Sprickdalslandskap. **Riksvärde:**

Landskapstyp Naturtyp Vegetationstyp Arter Geologi Geovetenskap Myrkomplex Svagt välvd mosse, plåtåformigt välvd mosse Rikt topogent kärr Flora, Fauna

Värdeomdöme: Lärkemossen och Store mosse utgör ett representativt och mångformigt myrkomplex med både botaniska och ornitologiska värden. **Huvudkriterier:**A, B, C, D 205 **Stödskriterier:** Storlek, mångformighet, naturlighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde, funktion.

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkens värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras. **Säkerställande och internationell status:** Större delen av området är naturreservat. Området berörs av Natura-2000 område (art- och habitatdirektivet).

Områdets huvuddrag: Lärkemossen - Store mosse omfattar ca 900 ha varav ca 250 ha ligger inom Skaraborgs län. Myren är variationsrik med ren högmosse, fattigkärr av olika typer, medelrikkärr, höljor och dråg. Området avvattnas mot Nossan av en bäck, Dänningen, som går genom området. Myren delas i två delar, Store mosse och Lärkemossen, av stora fastmarksholmar. Store mosse i norr är en svagt välvd mosse. Den torvtäkt som har bedrivits i det nordöstra hörnet synes inte ha påverkat den hydrologiska balansen. Själva mosseplanet är intakt och genomkorsas på ett par ställen av dråg. Strax norr om fastmarksholmarna finns ett vidsträckt kärrområde med stort botaniskt värde med ett flertal rikkärrarter. Lärkemossen i söder delas av Hagöbäcken i två delar. Inte heller här har den torvtäkt som bedrivits i sydvästra delen påverkat mossens hydrologi. Väster om Hagöbäcken utgörs myren av en stor exentriskt välvd mosse med bågformiga strängstrukturer. Även öster om Hagöbäcken är mossen tydligt välvd. Stora delar av området utgörs här av kärr där myrliljan täcker flera hektar. Här finns också ett område med stora höljor och gölar. Botaniskt intressantast är de medelrikkärr som finns i nordost med stora bestånd av sumpnycklar, liksom flera andra rikkärrarter. Området hyser också en värdefull fågelfauna. Till häckfåglarna hör trana, ljunpipare, storspov och grönbena. **Anmärkingar:** VMI-id: 07C8D02. Lokal påverkan genom diken och torvtäkter, främst i nordöstra delen av Store mosse och sydvästra delen av Lärkemossen. Området redovisas som klass I i P- och R-läns naturvårdsprogram.. Ingår i myrskyddsplan för Sverige, objekt P 11.

Referenser: Jacobsson, Stig. 1974: *Naturinventering av Lärkemossen- Fåglumsmossen*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1977:3. Jacobsson, Stig. 1975: *Fåglumsmossen*. I Ragnar Härnelius, Fåglum genom tiderna Skara, avsnitt s 196-200. Länsstyrelsen 1976: *Natur i Älvsborgs län*. s 404. Länsstyrelsen 1987: *Våtmarker i Herrljunga och Vårgårda kommuner*. Planeringsavdelningen. 1987, Publikation 3. Naturvårdsverket 1994: *Myrskyddsplan för Sverige*. Solna. Länsstyrelsen 1994: *Våtmarker i Älvsborgs län*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län 1993:6.